

Универзитет у Крагујевцу
Факултет медицинских наука

Интегрисане академске студије фармације
Предмет: Стручна студентска пракса

**Распоред и намена просторија у апотеци. Упознавање са
литературом апотеке (регисар лекова...), поделом послова и
одговорности запослених.**

доц. др Мирослав Соврлић

Школска 2016/2017. година

Апотека

- **Установа у којој се обавља фармацеутска здравствена делатност (снабдевање лековима и медицинским средствима, обезбеђивање рационалне фармакотерапије).**
- **Радни процеси (активности):**
 - **Планирање, набавка, складиштење, издавање лекова и медицинских средстава (уз рецепт, без рецепта);**
 - **Продаја других производа за заштиту здравља;**
 - **Израда магистралних и галенских лекова;**
 - **Промоција здравља и превенција болести;**
 - **Саветовање пацијената;**
 - **Праћење нежељених реакција на лекове;**
 - **Управљање фармацеутским отпадом...**

***ЗЗ- здравствена заштита**

****ЗУ- здравствена установа**

РАСПОРЕД И НАМЕНА ПРОСТОРИЈА У АПОТЕЦИ

Просторије одговарајућих површина, одговарајућа опрема и уређаји.

Делови апотеке:

- ❖ Официна;
- ❖ Материјалка;
- ❖ Лабораторија за магистралну израду лекова и за прање посуђа;
- ❖ Гардероба са санитарни чвором;

Додатне просторије:

- » Аналитичка лабораторија
- » Канцеларија
- » Соба за дежурство
- » Галенска лабораторија (одобрење надлежног министарства)
- » Центар за информације о лековима

Официна

- Просторија у којој се врши израда и издавање лекова према рецепту и продаја робе коју држи апотека; тј веза између апотеке и спољног простора, где су пацијенти;
- Централни део- РЕЦЕПТУРА (радни сто за издавање лекова, раније и за израду лекова)
- Пропис налаже величину официне од најмање 15 м² (зависно од броја рец., конфигурације простора, дневне шеме мак. оптерећености)

Материјалка

Просторија за чување и складиштење већих резерви лекова и лековитих сировина, помоћних материјала, амбалаже, дијететике и осталих залиха

Лабораторија за магистралну израду лекова

- Посебни услови, опрема (ваге, водена куптила, грејна тела, ламинарне коморе, фрижидере..), лабораториски материјал, посуђе за израду (патене, тарионици, пистила, калупи, стаклени прибор);
- Израда дерматолошких, гинеколошких препарата, нега коже лица, тела, ноктију....
- Поред сваког апарата, мора стајати писмено упутство о начину примене апарата у складу са препорукама произвођача;
- Производња у складу са добром апотекарском праксом (ДАП);

Литература апотеке

- Национална фармакопеја - актуелно издање;
- Националне магистралне формуле - актуелно издање;
- Национални регистар лекова за које је издата дозвола за стављање у промет – актуелно издање;
- Фармакотерапијски водич;
- Приручник о отровима;
- МКБ класификација болести;
- Етички кодекс фармацеута Србије;
- Добра апотекарска пракса;
- Важећи законски прописи у Републици Србији (Закони и правилници).

Препоручена допунска литература:

- Национални водичи клиничке праксе
- Martindale: The Extra Pharmacopoeia - једно од последња три издања

PHARMACOPŌEA
JUGOSLAVICA

EDITIO QUARTA

VOLUMEN 2

PH. JUG. IV

Registar lekova
2012

Закони и правилници

- ✓ Закон о лековима и медицинским средствима,
- ✓ Закон о здравственој заштити,
- ✓ Закон о здравственом осигурању,
- ✓ Правилник о начину прописивања и издавања лекова,
- ✓ Закон о психоактивним контролисаним супстанцама,
- ✓ Закон о санитарном надзору,
- ✓ Акти фондова здравственог осигурања.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Улоге фармацеута (које прописује [*FIP*](#) и [*WHO*](#))

1. Израда, набавка, складиштење, чување, дистрибуција, администрирање, издавање лекова и медицинских средстава, одлагање фармацеутског отпада;
2. Обезбеђивање ефективног менаџмента терапије лековима (одређена услуга или група услуга које оптимизују терапијске исходе за сваког пацијента);
3. Одржавање и унапређење професионалних перформанси;
4. Допринос побољшању ефективности система здравствене заштите и јавног здравља

Улога 1- активности

- Израда магистралних лекова;
- Набавка, складиштење и чување лекова, медицинских средстава и осталих производа за заштиту здравља;
- Дистрибуција лекова, медицинских средстава и осталих производа за заштиту здравља;
- Администрирање (припрема и примена) лекова, вакцина и других ињекционих лекова, где је применљиво;
- Издавање лекова, медицинских средстава и осталих производа за заштиту здравља;
- Одлагање фармацеутског отпада.

Улога 2- активности

- Процена здравственог стања и потреба пацијента;
- Вођење терапије пацијента;
- Праћење напретка пацијентовог здравственог стања и исхода;
- Пружање информација о лековима и питањима повезаним са здрављем;

СТРУЧНА СТУДЕНТСКА
ПРАКСА

Улога 3: Планирање и имплементација стратегија континуираног професионалног развоја у циљу унапређења садашњих и будућих перформанси- активности

- Планирање и имплементација стратегија континуираног професионалног развоја у циљу унапређења садашњих и будућих перформанси.

СТРУЧНА СТУДЕНТСКА
ПРАКСА

Улога 4- активности

- Ширење евалуираних информација о лековима и различитим аспектима самолечења;
- Ангажовање у превентивним активностима и услугама;
- Поштовање захтева дефинисаних у националним професионалним актима, смерницама и законским прописима;
- Заступање и подршка националним политикама које промовишу боље здравствене.

Стандарди за изглед и понашање запослених у апотеци ФАРМАЦЕУТ

- мора увек деловати у правцу **интереса и добробити пацијената** пружајући најбољу могућу фармацеутску здравствену заштиту пацијентима и друштву у сарадњи са осталим здравственим радницима;
- мора се придржавати **Етичког кодекса** Фармацеутске коморе Србије;
- мора поштовати сва **права пацијента**;
- мора се понашати са интегритетом и својим понашањем не сме штетити **угледу професије** или умањити **поверење јавности** у професију;
- у случају додељивања неког задатка другом особљу апотеке, мора бити сигуран да је та особа **компетентна** за обављање додељене активности.

Стандарди за изглед и понашање запослених у апотеци ФАРМАЦЕУТ И ОСТАЛИ ЗАПОСЛЕНИ

- носе **одговарајућу радну одећу и обућу** - здравствени радници у белој боји, нездравствени радници у другој боји; радна обућа је намењена само за ношење у апотеци/здравственој установи;
- радна одећа је **чиста и закопчана**;
- запослени који су у контакту са пацијентима носе **идентификационе картице** надлежне коморе, а остали могу имати идентификациону картицу своје установе која садржи име, презиме и квалификацију односно радно место;

Стандарди за изглед и понашање запослених у апотеци ФАРМАЦЕУТ И ОСТАЛИ ЗАПОСЛЕНИ

- при раду са пацијентима **не смеју користити телефон** (мобилни или фиксни); уколико је неизоставна употреба телефона из разлога пружања хитних информација пацијентима, обезбедити да радни процес ка пацијентима у апотеци несметано тече.
- **лична хигијена** запослених мора бити на високом нивоу; све посекотине или лезије на кожи, морају бити покривене завојем или фластером; било који запослени са отвореном раном или преносивом инфекцијом морају то пријавити руководиоцу апотеке који ће донети одлуку да ли могу бити укључени у издавање, продају или израду лекова.

Како до циља?

- Суштина апотекарске праксе - добробит пацијената (важни су и етички и економски фактори);
- утицај фармацеута на одлуке о употреби лекова;
(пријављивање и прикупљање повратних информација о нежељеним реакцијама на лекове, проблемима везаним за лекове, фармакотерапијским грешкама, погрешној употреби или злоупотреби лекова, недостацима у квалитету лекова или појави лажних лекова)
- стална сарадња са другим здравственим радницима, посебно лекарима (међусобно поверење);
- односи међу фармацеутима колегијални (**не конкурентски**);

Како до циља?

- Информисаност фармацеута о терапијским средствима, лековима и другим производима за заштиту здравља (**информације засноване на доказима, независне, свеобухватне, објективне и актуелне**)
- Прихватање личне одговорности и „само-праћење“ фармацеута (континуирани професионални развој);
- Усклађивање образовних програма за бављење фармацеутском професијом са савременим потребама, као и будућим променама у фармацеутској пракси.

Добра апотекарска пракса???

